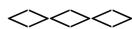

maradtam, ugyanakkor jogos az az igény, hogy a közösség saját konkrét helyzetét, lehetőségeit és az adódó problémákat részletesen áttekintse, időről időre értékelje, és ezek alapján feladatait, célkitűzéseit minél pontosabban meghatározza, de ennek az elvégzése már az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület tagjaira vár, hiszen róluk van szó, ők az érintettek.

dr. Semsey András

Változatok a Gyilkos-tó keletkezésére.

A Gyergyószentmiklós és Békás szoros között fekvő Gyilkos tó Erdély egyik legszebb torlasztava, amely 1837-ben (egyres források szerint 1845-ben) keletkezett. Annak az évnek tavaszán igen nagy esőzések voltak ezen a vidéken, és a likacsos mészkő kiszögélése lecsúszott a völgybe, amelyet a túlsó oldalon lévő sziklafal az aljban megtámasztott, gátat emelve a Vereskő-Hagymás-, valamint több kisebb patak útjába. Az agyagos törmelék alkalmas volt arra, hogy mögötte felgyűljön a víz.

A tó tengerszint feletti magassága 983 m, kerülete 3 km, legnagyobb jelenlegi mélysége 10 m, amely 1 m-rel alacsonyabb, mint keletkezésekor, mivel a tóból kifolyó Békás patak völgye mélyült és a befolyó patakok - annak dacára, hogy a 60-as években a Hagymás és Vereskő patakok torkolatánál gátakat építettek - nagy mennyiségű hordalékot visznek be a tó medencéjébe. Számítások szerint még kb.100 évig él a tó.

A Vereskő-patak vasokkeres hordaléka sokszor rozsdavörösré színezte a tó vizét, innen a tó másik neve, a "Veres tó", valamint a román elnevezése, amely ennek a fordítása: "Lacul-Rosu".

A Gyilkos tó szépségét emelik a ma is kilátszó egykori fenyők csonkjai, valamint a körülötte, szinte fölé hajló mészkősziklák.

A nép képzelete a Gyilkos-tó eredetét is legendákba öltöztette, e legendák néhány változatát is ismertetem.

A gyergyószárhegyiek szerint élt valamikor a környéken egy Eszter nevű csodaszép lány, aki a gyergyószentmiklósi vásárban egy gyönyörűen furulyázó daliás legénnyel találkozott, és akivel egy pillanat alatt egymásba szerettek. A fiú selyemkendőt és tükrös mézeskalácsszívet vásárolt Eszternek és feleségül kérte. Eszter igent mondott, de a lakodalomra már nem kerülhetett sor, mert a legényt elvitték katonának. Esztert az egyik forrásnál meglátta egy zsványvezér és elrabolta, a Kis Cohárd lábánál lévő tanyájára lovagolva vele. Aranyat, ezüstöt, gyémántos palotát ígért a zsványvezér Eszternek, ha az övé lesz, de Eszternek semmi sem kellett. A zsványvezér erőszakoskodni kezdett a lánnyal, aki a hegyekhez kiáltott segítségért. Kétségbeesett kérését megértették a sziklák és hatalmas mennydörgéssel megindultak lefelé a völgybe, maguk alá temetve mindent, Esztert és a zsványvezért is. Így keletkezett a Gyilkos - tó, amelynek vize időnként szürkészöld, mint Eszter szeme.

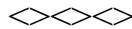
A gyergyóditróiak azt mesélik, hogy egy rablóvezér a ditrói vásárból rabolta el a csodaszép Anikót, aki nem akart a rablóvezér felesége lenni, mert otthon várta a daliás kedvese. Anikót a rablóvezér a Gyilkos kő oldalában lévő barlangjába hurcolta. Ott a lány a hegyekhez könyörgött segítségért, könyörgésére megnyíltak a barlang falai ahová bezárta a rablóvezér a lányt, és a hegy szelleme elvezetve Anikót, megmentette az életét. A rablóvezér mérgében akkorát vágott a sziklára, hogy a hegy összeomlott, és maga alá temette a gonosz embert.

A Gyilkos-tó keletkezését egy harmadik monda azzal hozza összefüggésbe, hogy a leomló szikla maga alá temette az ott legelésző juhnyáját pásztorostul, kutyástól, szamarastól. Az összegyűlt víz a vértől piroslott, ezért nevezték eleinte Veres-tónak és Gyilkos-tónak egyaránt.

Valószínűnek tartom, hogy a fentiekén kívül még számos változatban mesélik a Gyilkos tó keletkezésének történetét, akit érdekelnek a változatok, könyvtárakban utána nézhet a leírásoknak, az eredményes bűvárkodáshoz mindenkinek sok sikert kíván

Vajda Iván

Forrás: Kozma Mária - Hargita megye

Kedves Barátom!

Bensőséges szép esténk volt a decemberi összejöveteleken. Halk karácsonyi zene fogadta az érkezőket, majd Susányiné Koch Judit felidézte a Bibliából a csodás napok történetét. Kedves meglepetésként a budaörsi Mindszenti József Általános Iskola VI. osztályos kis növendékei, Mészáros Gáborné osztályfőnök vezetésével és rendezésében egy egész színelőadás keretében mutatták be a karácsony misztériumát.

Köszönet érte !

Ezért, hogy helyük legyen, most sorba állítottuk a székeket. Így több szék fért el és nagy örömünkre egy sem maradt üresen, sőt!

Talán megérted, hogy az est hangulatában nem mindig tudom a sorrendet tartani, de azért - remélem -, nem felejték ki senkit.

Schneiderné Mátyó Jolán Lukácsy Vilmos versét mondta el, majd Sarolta asszony előadásában Varga Magdolna amatőr költő Hit és a Szent Karácsony című versei is elhangzottak. A versek közötti időben a Fancsali-család két tagja, János és Bence muzsikált nekünk. József Attila: Betlehemi királyok c. versét Forgáchné r. Kövér Ilona mondta el, majd Sarolta asszony Ady Endrét is megidézte a Karácsony című három részes verssel.

A feldíszített fa mellett a gyertyák lobogó fényénél meghatódva, az elmúlt gyermekkorra emlékezve énekeltük együtt: Mennyből az angyal...

Visszatérve a földre, egy különlegességben volt részünk. Sarolta asszony az 1898. december 29-én megjelent Gyulafehérvári Hírlapból idézte dédapja (dr. Issekutz János főszerkesztő és laptulajdonos) vezércikkének sorait, amelyek félelmetesen időszerűek ma is.

Az est "fénypontja" természetesen az volt, amikor átváltottunk angyallá és mindenki kapott egy ici-pici ajándékot, amelyet az a szeretet amivel adtuk, és amivel fogadták óriássá növelt. A vidám vendégek alig bírták hazacipelni !

Jókívánságokkal, ölelésekkel búcsúztunk egymástól 1998. utolsó klubnapján. De jó volna 1999. január 21-én, a jövő év első összejövetelelén ilyen vidáman, békésen örülni egymásnak!

Ezt adja nekünk a Fennenlevő!

Boldog újévet kívánok a régi barátsággal

Ilona

Budapest, 1998. december

Köszönetet mondunk a Főváros II. ker. Örmény Kisebbségi Önkormányzatnak, hogy a karácsonyi klubdelután, és a Füzetek decemberi száma megjelentetésének költségeit vállalta. (Szerkesztőség)